

Σάββατο 7 Μαΐου 2022

Μάθημα: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΓΥΜΝΑΣΙΟ)

Κείμενο: Κάνε μια πράξη αγάπης

Γιατί το πάντα είναι το **σύμβολό μας**; Το 1980 το WWF έγινε ο πρώτος διεθνής οργανισμός που προσκλήθηκε να εργαστεί στην Κίνα. Από τότε συνεργαζόμαστε με την κυβέρνηση της Κίνας για την προστασία των γιγαντιαίων πάντα.

Τα γιγάντια πάντα ζούσαν κάποτε σε όλη την Κίνα, το βόρειο Βιετνάμ και τη βόρεια Μιανμάρ. Αυτή τη στιγμή όμως τα συναντάμε στη φύση σε μόλις έξι απομονωμένα βουνά στη νότια Κίνα.

Εκτιμάται ότι περίπου 1.860 γιγάντια πάντα απομένουν σήμερα στη φύση. **Βοήθησέ μας να τα προστατεύσουμε!** Υιοθέτησε ένα γιγάντιο πάντα και στήριξε **το έργο μας**.

Η συμβολική σου υιοθεσία υποστηρίζει **τη δουλειά μας** και μας δίνει τα μέσα για να συνεχίσουμε. Στην Ελλάδα, δουλεύουμε στο κομμάτι της ευαισθητοποίησης για την αναγκαιότητα της συνύπαρξης των ανθρώπων με τα άγρια ζώα, διατηρώντας έτσι μια **πολύτιμη** ισορροπία στη φύση.

Μια σημαντική απειλή για αυτήν την ισορροπία είναι το παράνομο εμπόριο άγριων ζώων. Για αυτό αγωνιζόμαστε με κάθε τρόπο με στόχο να το καταπολεμήσουμε **ριζικά**.

Ένα νεογέννητο πάντα είναι ροζ, άτριχο και έχει βάρος 100 γραμμάρια -το μέγεθός του είναι περίπου το 1/900 του μεγέθους της μητέρας του- αλλά μεγαλώνοντας μπορεί να φτάσει έως και τα 150 κιλά. Παρά το τεράστιο μέγεθός τους, τα πάντα είναι εξαιρετικοί ορειβάτες.

Το πάντα **καθημερινά** χρειάζεται να τρώει μέχρι και 38 κιλά μπαμπού. Γι' αυτό μεταναστεύει **συχνά**, ακολουθώντας τα δάση μπαμπού που κάθε δέκα με εκατό χρόνια μαραίνονται. Όσο τα δάση παρέμεναν εκτεταμένα, είχε τη δυνατότητα να πραγματοποιεί τη μετανάστευση αυτή χωρίς πρόβλημα.

Τα **τελευταία** χρόνια όμως, η διάνοιξη δρόμων και η αποψίλωση των δασών για ξυλεία ή για καλλιέργειες έχουν περιορίσει τη δυνατότητά του για μετακίνηση. Κατά συνέπεια, το πάντα απειλείται λόγω της εξαφάνισης του βιοτόπου του. **Καταστροφικά** ως προς το φυσικό του περιβάλλον δρα και η κλιματική αλλαγή αλλά και η ανάπτυξη του τουρισμού.

<https://donate.wwf.gr/yiothetise/panta> (διασκευή)

Ερωτήσεις

001. «Τα πάντα κινδυνεύουν από...»: ποια πρόταση αληθεύει, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο κείμενο;

- A. Το παράνομο εμπόριο άγριων ζώων.
- B. Την εξαφάνιση του βιοτόπου τους.
- Γ. Την αποψίλωση των δασών.
- Δ. Όλα τα παραπάνω.

002. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι αληθής, σύμφωνα με το κείμενο;

- A. Τα πάντα είναι εξαιρετικοί ορειβάτες, λόγω του μεγάλου μεγέθους τους.
- B. Τα πάντα παλιότερα ζούσαν σε πολλά μέρη της Ασίας.
- Γ. Τα πάντα αναγκάζονται να μετακινούνται λόγω της αναδάσωσης.
- Δ. Τα πάντα έχουν περιορισμένες δυνατότητες μετακίνησης, λόγω του γιγάντιου μεγέθους τους.

003. «Δουλεύουμε στο κομμάτι της ευαισθητοποίησης»: Επιλέξτε την πρόταση που αποδίδει καλύτερα το νόημα της υπογραμμισμένης φράσης:

- A. για να ευαισθητοποιήσουμε
- B. με αποτέλεσμα να ευαισθητοποιήσουμε
- Γ. αφού ευαισθητοποιήσουμε
- Δ. με τον όρο να ευαισθητοποιήσουμε

004. **Υιοθέτηση:** Το ίδιο πρόσωπο στον άλλο αριθμό είναι:

- A. υιοθετείστε B. υιοθετήστε Γ. υιοθετείται Δ. υιοθετίστε

005. «ότι περίπου 1.860 γιγάντια πάντα απομένουν σήμερα στη φύση»: Η πρόταση είναι

- A. αντικείμενο στο ρήμα εκτιμάται B. υποκείμενο στο ρήμα εκτιμάται Γ. υποθετική Δ. αναφορική

006. Το πάντα έγινε το σύμβολο τουοργανισμού WWF.

- A. διεθνής B. διεθνές Γ. διεθνούς Δ. διεθνείς

007. **ριζικά:** Ποια λέξη/φράση έχει την ίδια σημασία;

- A. εμπειριστατωμένα B. πολύ Γ. εκ βάθρων Δ. αποτελεσματικά

008. **απειλή:** Η λέξη χρησιμεύει ως:

- A. Υποκείμενο στο ρήμα είναι B. Αντικείμενο στο ρήμα είναι Γ. Κατηγορούμενο στο ρήμα είναι Δ. Κατηγορούμενο στη λέξη εμπόριο

009. Ποια από τις φράσεις του κειμένου δεν φανερώνει σκοπό;

- A. να εργαστεί B. για να συνεχίσουμε Γ. να φτάσει Δ. να τα προστατεύσουμε

010. Σε ποια από τις παρακάτω φράσεις του κειμένου η αντωνυμία ανήκει σε διαφορετικό είδος;

- A. το έργο μας B. βοήθησέ μας Γ. τη δουλειά μας Δ. το σύμβολό μας

011. Ποιο από τα παρακάτω μέρη του λόγου, όπως χρησιμοποιούνται μέσα στο κείμενο, διαφέρει από τα υπόλοιπα;

- A. καταστροφικά B. συχνά Γ. καθημερινά Δ. τελευταία

012. **πολύτιμος:** Ποια από τις παρακάτω λέξεις έχει αντίθετη σημασία;

- A. άτιμος B. υποτιμημένος Γ. ευτελής Δ. ανεκτίμητος

Κείμενο: Ερωτόκριτος

Μια από τις μεγαλύτερες ιστορίες αγάπης, «Ο Ερωτόκριτος», ανεβαίνει φέτος στο θέατρο και συγκινεί τους θεατές, και τους μικρούς και φυσικά και τους μεγάλους.

Τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να έρθουν, ίσως για πρώτη φορά, σε επαφή με το σπουδαίο κείμενο του Βιτσέντζου Κορνάρου και μπορούν να γευτούν, μέσα από τις σημαντικές ερμηνείες των ηθοποιών, την ατμόσφαιρα της Ευρωπαϊκής Αναγέννησης που υπήρχε στην Ελλάδα του 17ου αιώνα.

Λίγα λόγια για το έργο

Ένας βασιλιάς με τη γυναίκα του αποκτούν μετά από πολλά χρόνια μια κόρη, την Αρετούσα. Αυτή τη βασιλοπούλα ερωτεύεται ο γιος του πιστού συμβούλου του βασιλιά, Ερωτόκριτος. Επειδή δεν μπορεί να φανερώσει όμως τον έρωτά του, πηγαίνει κάθε νύχτα κάτω από το παράθυρό της και της τραγουδά. Η κοπέλα **σταδιακά** ερωτεύεται τον άγνωστο τραγουδιστή και μια ιστορία αγάπης έχει μόλις γεννηθεί.

Το ζευγάρι αρχίζει να συναντιέται κρυφά στο παράθυρο της Αρετούσας. Η κοπέλα **παρακινεί** τον Ερωτόκριτο να τη ζητήσει από τον πατέρα της. Όμως ο βασιλιάς εξοργίζεται με το «θράσος» του νέου και τον εξορίζει. Σε μια μάχη που γίνεται ο Ερωτόκριτος σώζει τη ζωή του βασιλιά αλλά τραυματίζεται. Έτσι, ο βασιλιάς, για να ευχαριστήσει τον τραυματισμένο ξένο, αποφασίζει να του προσφέρει για σύζυγο την κόρη του. Η Αρετούσα αρνείται τον γάμο και στη συζήτηση με τον μεταμφιεσμένο Ερωτόκριτο επιμένει στην άρνησή της. Ο Ερωτόκριτος την υποβάλλει σε δοκιμασίες για να επιβεβαιώσει την πίστη της και τελικά της αποκαλύπτεται αφού λύνει τα μάγια που τον είχαν μεταμορφώσει. Ο βασιλιάς αποδέχεται το γάμο και συμφιλιώνεται με τον Ερωτόκριτο.

Η σκηνοθεσία και η διασκευή κατορθώνει με απλά λόγια να φέρει σε επαφή τα παιδιά με μια ολόκληρη εποχή, όπου οι **διαχρονικές** αρετές και αξίες κυριαρχούν, αφού η γενναιότητα και η εμπιστοσύνη ανταμείβονται. Η σκηνοθεσία λιτή, χωρίς περιττά στολίδια, με σεβασμό στο κείμενο δίνει στους ηθοποιούς τη δυνατότητα να εξελίσσουν τους χαρακτήρες που ερμηνεύουν βάζοντας την προσωπική τους σφραγίδα. Παντού κυριαρχεί το συναίσθημα. Άλλοτε με δυνατό και έντονο τρόπο κάνει αισθητή την παρουσία του, ενώ σε άλλες στιγμές μέσα από την αθόρυβη παρουσία του κάνει τον πιο εκκωφαντικό ήχο.

Τα κοστούμια αποτυπώνουν εξαιρετικά την εποχή της Ελλάδας του 17ου αιώνα συνδυάζοντας όμως σύγχρονα στοιχεία. Τα σκηνικά **ταξιδεύουν** στην λαϊκή παράδοση διατηρώντας ένα ανεπιτήδευτο και ειλικρινές ύφος. Οι μελωδίες ερμηνεύονται ζωντανά πάνω στη σκηνή, με αυθεντικότητα και απλότητα που μαγεύουν και ταξιδεύουν μικρούς και μεγάλους.

Μια παράσταση που μας μεταφέρει την ιστορία αγάπης δύο νέων και μέσα από εκεί **ξετυλίγει το νήμα** μιας ολόκληρης εποχής, όπου το **πεπρωμένο** και η ανδρεία πρωταγωνιστούν και χτίζουν τις ζωές των ανθρώπων.

<https://paidikotheatro.gr/tag/%CE%B5%CF%81%CF%89%CF%84%CE%BF%CE%BA%CF%81%CE%B9%CF%84%CE%BF%CF%82/>

Ερωτήσεις

013. Στην εποχή στην οποία αναφέρεται το έργο, στην κοινωνία επικρατούσαν

- A. η λιτότητα και ο σεβασμός
- B. η ανδρεία και η επιτήδευση
- Γ. το θράσος και η αυθεντικότητα
- Δ. η γενναιότητα και η αρετή

014. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις δεν αληθεύει, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο κείμενο;

- A. Το έργο παρουσιάζεται ακριβώς όπως γράφτηκε.
- B. Η υπόθεση του έργου τοποθετείται στη Ελλάδα του 17ου αιώνα.
- Γ. Το έργο έχει ευχάριστο τέλος.
- Δ. Συγγραφέας του έργου είναι ο Βιτσέντζος Κορνάρος.

015. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις δεν αληθεύει, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο κείμενο;

- A. Τα κοστούμια του έργου αποδίδουν μόνο τη λαϊκή παράδοση της εποχής.
- B. Στο τέλος του έργου ο Ερωτόκριτος και η Αρετούσα παντρεύονται.
- Γ. Η σκηνοθεσία επιτρέπει στους ηθοποιούς να εμβαθύνουν στους χαρακτήρες που υποδύονται.
- Δ. Ο Ερωτόκριτος επιβεβαιώνει την αγάπη της Αρετούσας μέσα από τεχνάσματα.

016. Η λέξη **πεπρωμένο** σημαίνει:

- A. η προίκα B. η μοίρα Γ. η πραγματικότητα Δ. η έπαρση

017. σταδιακά: Ποια λέξη από τις παρακάτω έχει αντίθετη σημασία;

- A. βαθμιαία B. ραγδαία Γ. έντονα Δ. υποτονικά

018. Στην πρόταση «Ο Ερωτόκριτος την υποβάλλει σε δοκιμασίες» το ρήμα στον αόριστο γίνεται:

- A. υπέβαλλε B. υπόβαλε Γ. υπέβαλε Δ. υπόβαλλε

019. Τα σκηνικά απέδωσαν την εποχή μετρόπο.

- A. ειλικρινής B. ειλικρινές Γ. ειλικρινείς Δ. ειλικρινή

020. Ποιο από τα παρακάτω δεν έχει παραθετικά;

- A. κρυφά B. απλά Γ. έντονη Δ. αισθητή

021. παρακινεί: Ποια λέξη έχει την ίδια σημασία;

- A. υποκινεί B. επιδιώκει Γ. παροτρύνει Δ. παρακαλεί

022. Η λέξη «**νήμα**» στην κυριολεξία σημαίνει:

- A. το νόημα B. η συνέχεια Γ. η κλωστή Δ. το πνεύμα

023. διαχρονικές: Ποια λέξη έχει αντίθετη σημασία;

- A. εφήμερες B. συναφείς Γ. παμπάλαιες Δ. κλασικές

024. Ποια από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου χρησιμοποιείται κυριολεκτικά;

- A. ανεβαίνει B. να γευτούν Γ. ταξιδεύουν Δ. να φανερώσει

025. Ποια από τις παρακάτω λέξεις ανήκει στην ίδια οικογένεια με το β' συνθετικό της λέξης «ηθοποιός»;

- A. ποιότητα B. ποινή Γ. ποικιλόμορφος Δ. ποιητικός